

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA
DE SANIDADE

SERVIZO
GALEGO
DE SAÚDE

AXENCIA GALEGA
DE COÑECEMENTO
EN SAÚDE

XVIII XORNADA DE SAÚDE PERINATAL E REPRODUCTIVA

Situación actual das infeccións de transmisión sexual en Galicia

Marta Piñeiro Sotelo

Directora do Centro Galego para o Control e Prevención de Enfermidades (CEGACE)

Microorganismos transmisibles e transmitidos sexualmente

BACTERIAS

Neisseria gonorrhoeae
Treponema pallidum
Chlamydia trachomatis
Haemophilus ducreyi
Klebsiella granulomatis
Mycoplasma genitalium

VIRUS

VPH
VHS
VIH
VHA
VHB
VHC
Molluscum
contagiosum
MPOX

PROTOZOOS

Trichomona vaginalis
Giardia lamblia

PARÁSITOS

Pthirus pubis
Sarcoptes scabiei

FUNGOS

Candida albicans

Outros axentes que están a aparecer en relación co aumento de prácticas sexuais anais-orais:

- Shigella
- Salmonella
- Campylobacter
- Entamoeba histolytica

Incident cases of four curable STIs among adults (15–49 years old), by WHO region, 2020

Syphilis (*Treponema pallidum*), gonorrhoea (*Neisseria gonorrhoeae*), chlamydia (*Chlamydia trachomatis*) and trichomoniasis (*Trichomonas vaginalis*)

GLOBAL

374 million
[286 million–481 million]

REGION OF THE AMERICAS

74 million
[53 million–104 million]

EUROPEAN REGION

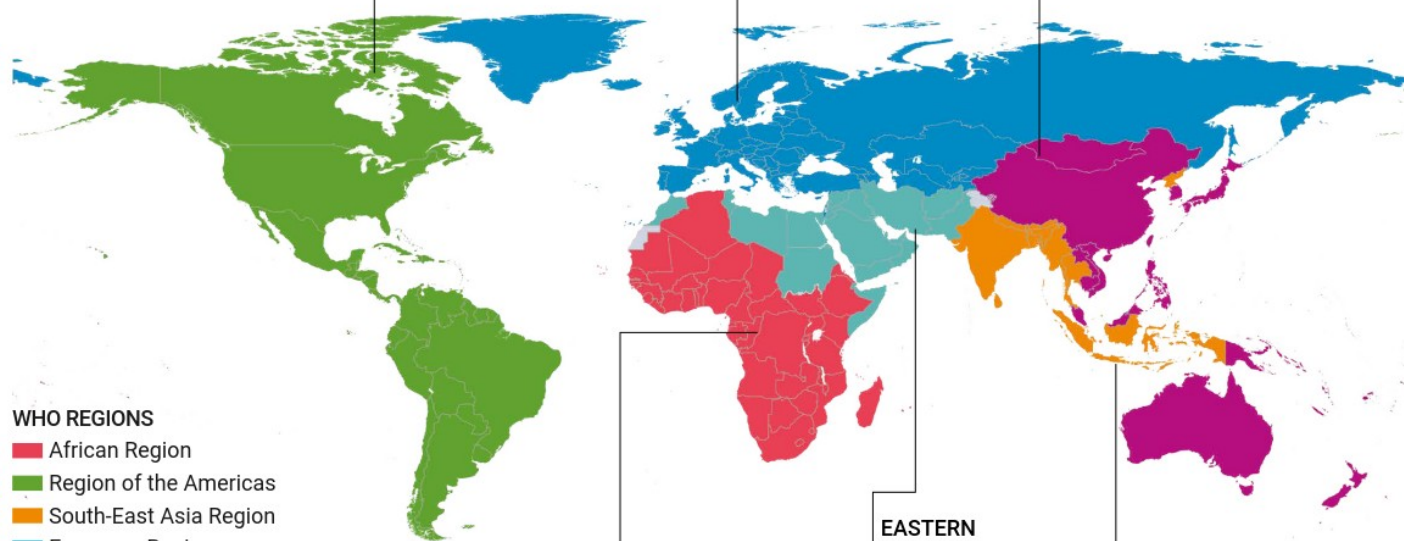
23 million
[16 million–31 million]

WESTERN PACIFIC REGION

86 million
[61 million–117 million]

WHO REGIONS

- African Region
- Region of the Americas
- South-East Asia Region
- European Region
- Eastern Mediterranean Region
- Western Pacific Region
- Not applicable

AFRICAN REGION

96 million
[66 million–134 million]

EASTERN MEDITERRANEAN REGION

36 million
[22 million–56 million]

SOUTH-EAST ASIA REGION

60 million
[32 million–107 million]

Source: WHO, 2021.

Vixilancia epidemiolóxica

Enfermidades de Declaración Obrigatoria

ITS

VIH

Clamidiase

Gonorrea

Sífile

Non exclusivas ITS

Hepatite A

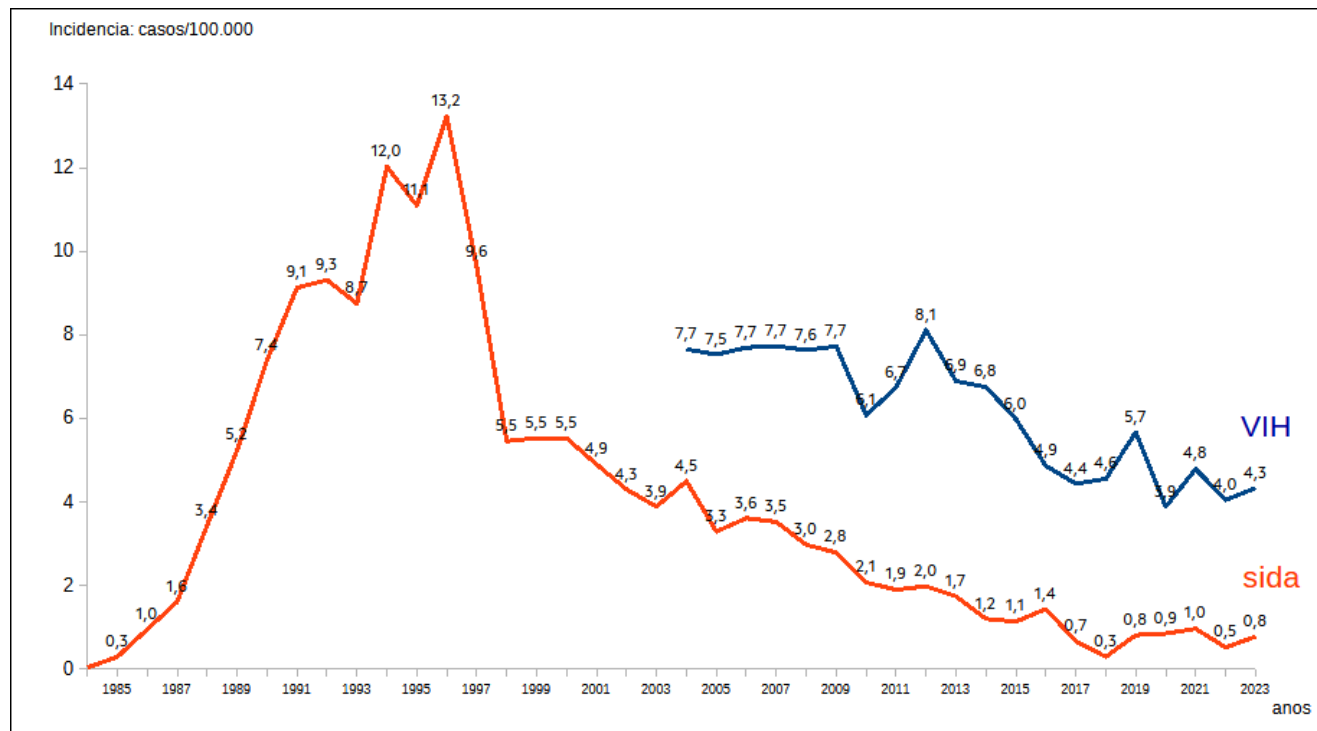
Hepatite B

Hepatite C

Informe VIH e outras ITS en Galicia 2024

Infeccións polo VIH: 2004-2023
Altas hospitalarias en relación co VIH: 2000-2023
Mortalidade polo VIH: 1984-2022
Probos de detección rápidas do VIH: 2011-2023
Infeccións de transmisión sexual non VIH: 2005-2023
Xenotipado do VIH-1: 1999-2023

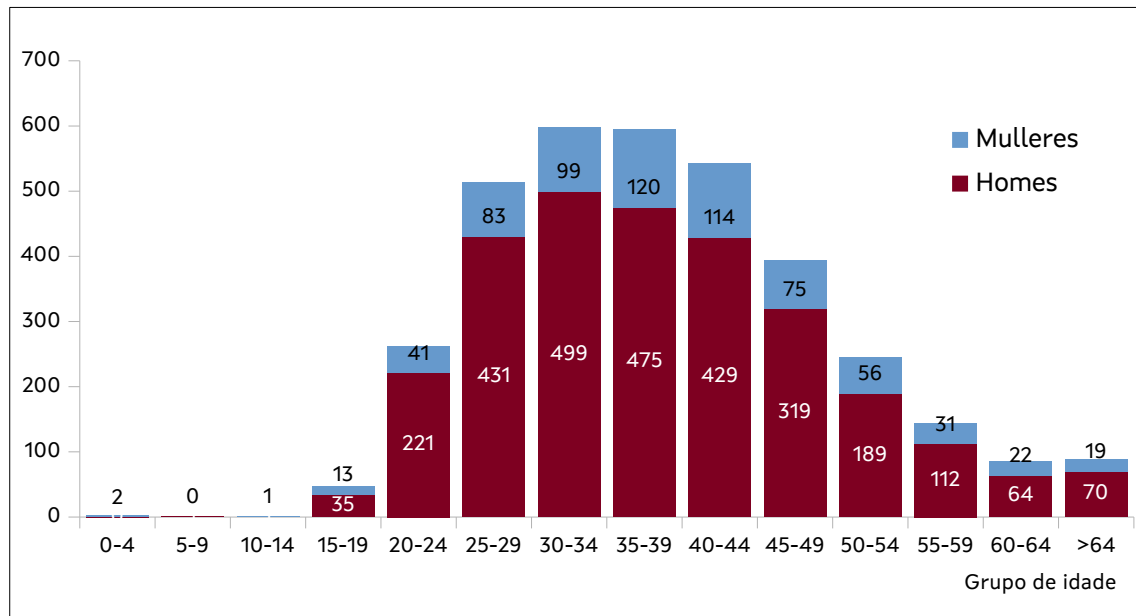

España:
7,4 (2023)

Casos novos
2023: 117
2024: 137
(5,1)

Transmisión sexual: 80% de los casos

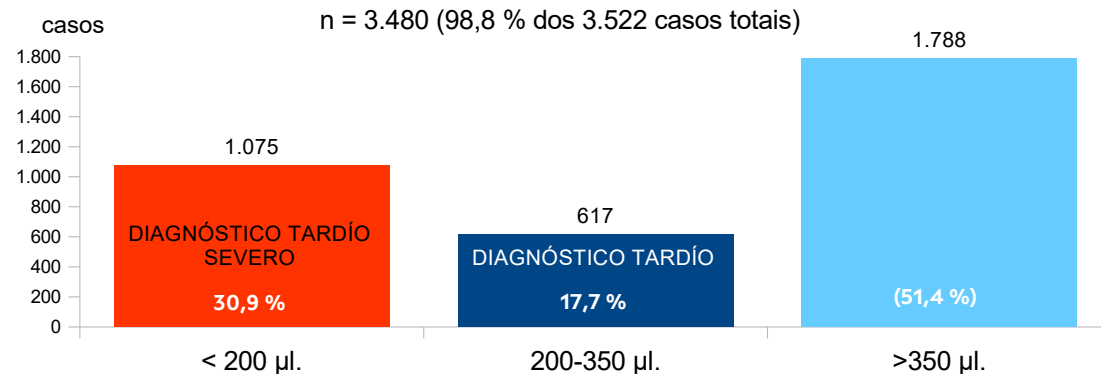
Por grupo de idade e sexo

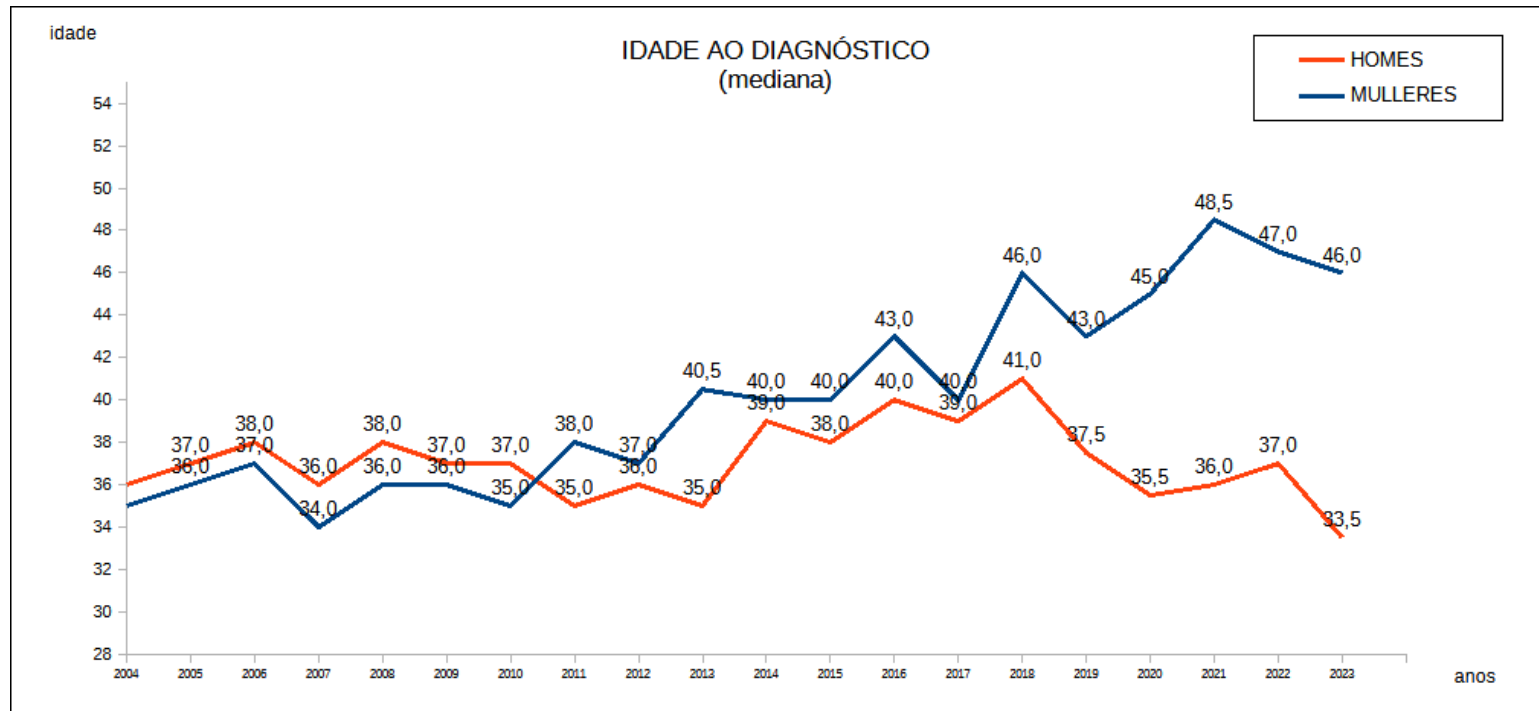

80% homes

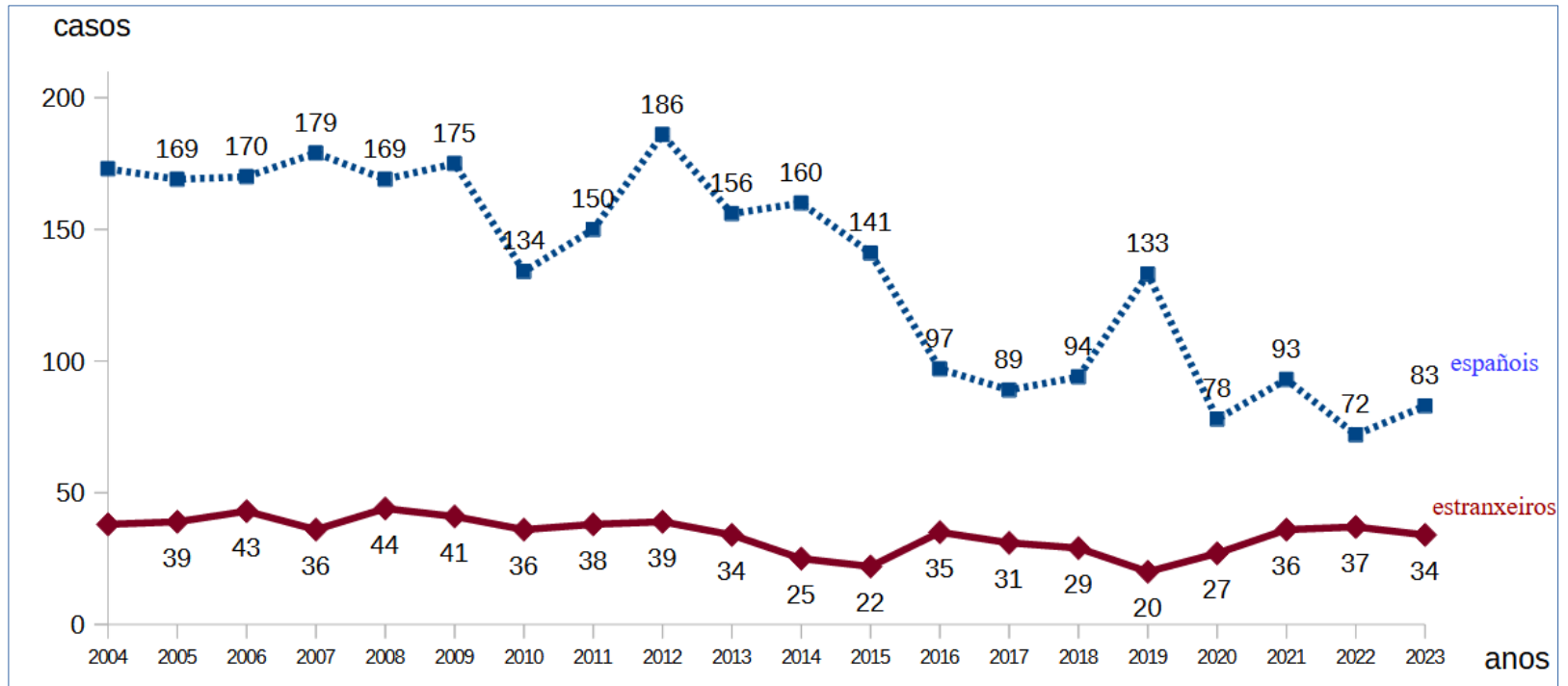
25-49 anos

Diagnóstico tardío en la mitad de los casos

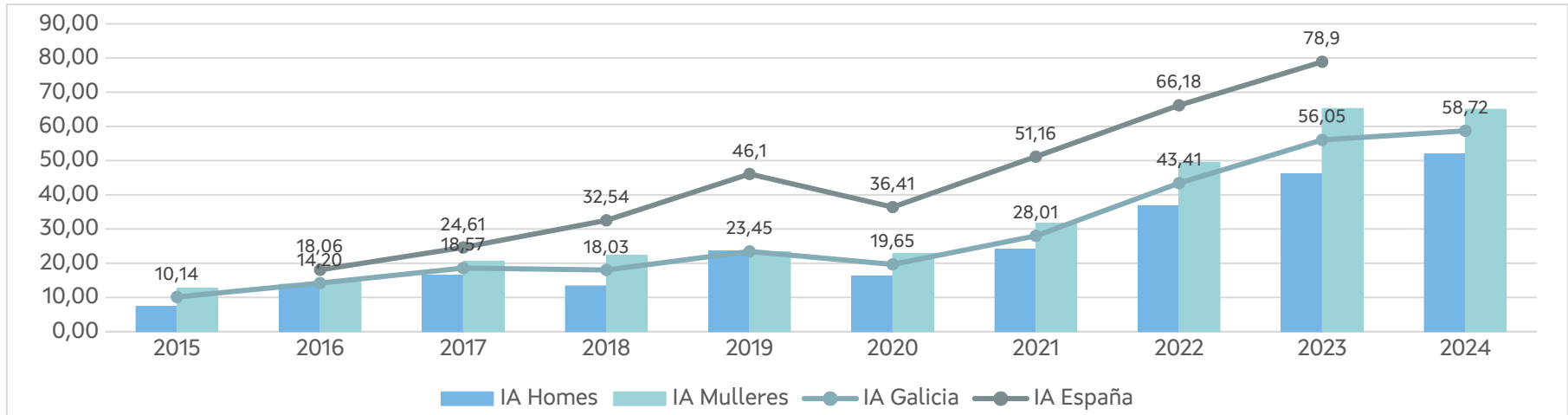

Aumenta a idade de diagnóstico em mulheres e diminúe em homens

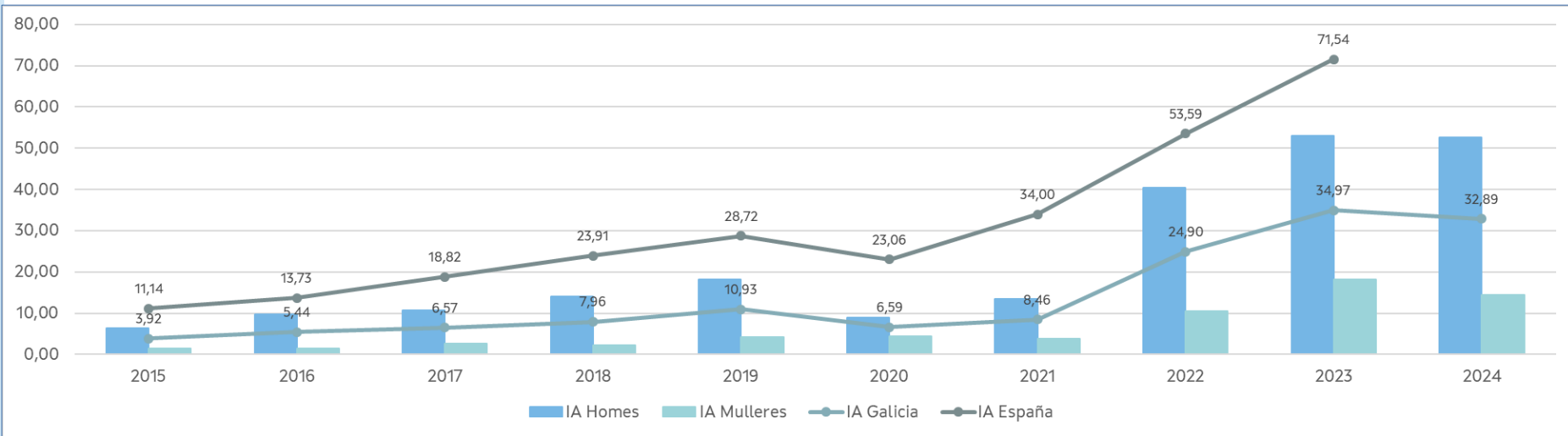
PAÍS DE ORIXE: O 30% proceden doutros países

Clamidia

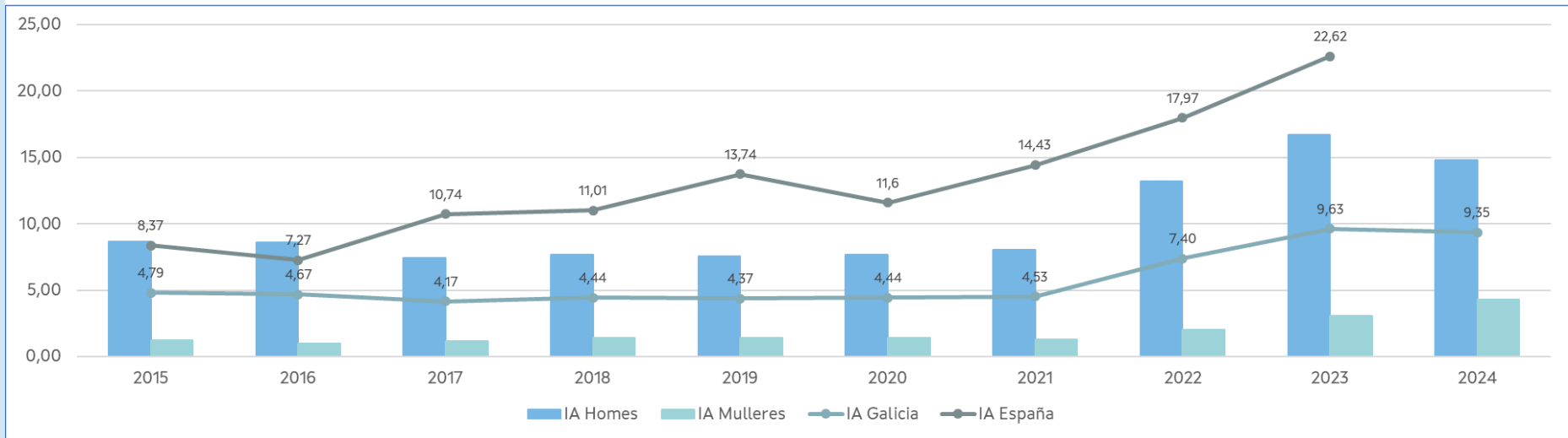

- Incidencia duplicada dende 2021: 58,72 casos/100.000 habitantes
- Idades de maior incidencia: 15-44 anos
- Ratio 0,8:1, por cada 0,8 casos en homes decláranse 1 en mulleres

Gonococo

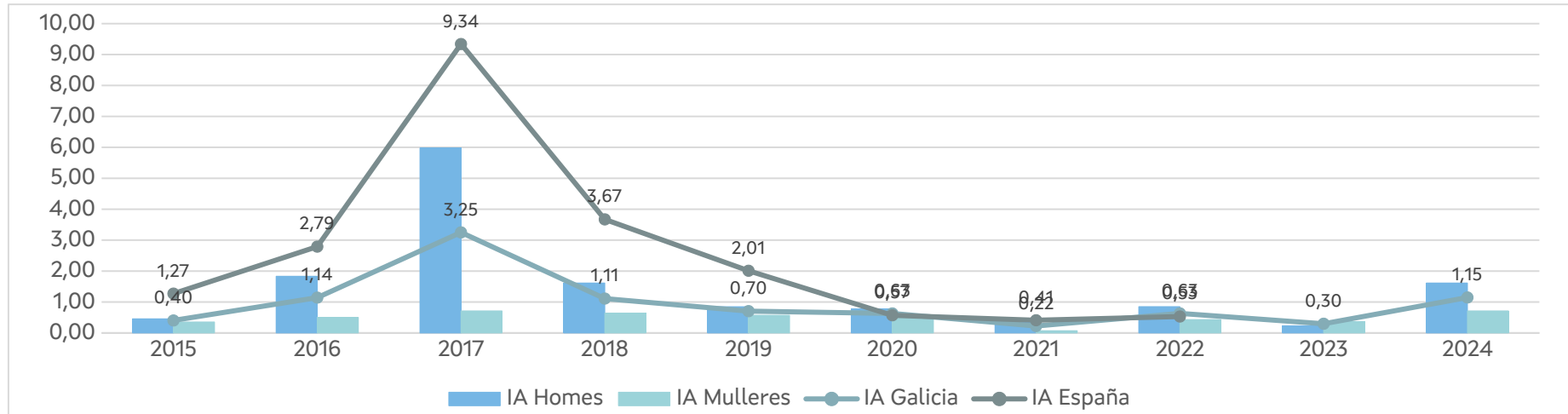

- Incidencia cuadruplicada dende 2021: 32,3 casos/100.000 habitantes
- Idades de maior incidencia: 20-44 anos
- Ratio 3,6:1, por cada 3,6 casos en homes decláranse 1 en mulleres

- Incidencia duplicada dende 2021: 9,35 casos/100.000 habitantes
- Idades de maior incidencia: 20-44 anos
- Ratio 3,5:1, por cada 3,5 casos en homes decláranse 1 en mulleres

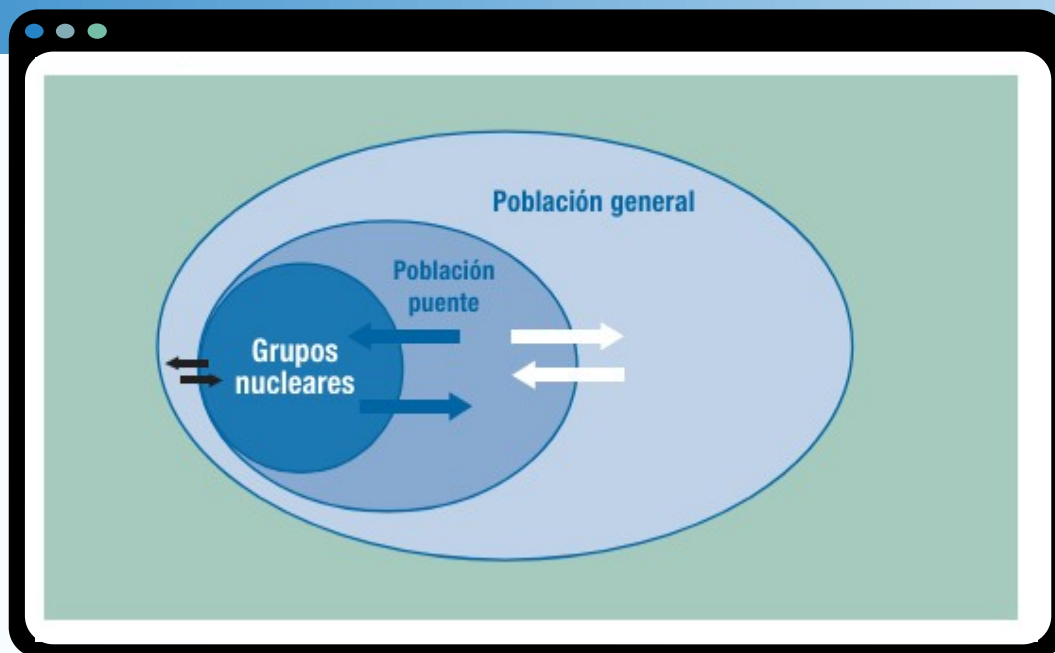
Hepatite A

- Incidencia maior asociada a abrochos
- Idades de maior incidencia: 15-44 anos
- Ratio 2,2:1, por cada 2,2 casos en homes decláranse 1 en mulleres

Dinámica de transmisión das ITS na poboación

Os **Grupos nucleares** (*Core groups*) son grupos de persoas que teñen un gran número de parellas sexuais, as que á súa vez teñen tamén un gran número de parellas, caracterizándose estes grupos por unha alta prevalencia de ITS. (Ex: Persoas que exercen a prostitución, persoas usuarias de drogas, ...)

A "**poboación ponte**" son persoas que teñen vínculos sexuais con membros dos *core groups* e coa poboación xeral.

Poboación vulnerable

Definición:

Grupos de poboación con maior risco de adquisición de VIH e ITS e nas que é necesario priorizar actividades de prevención, diagnóstico e tratamento

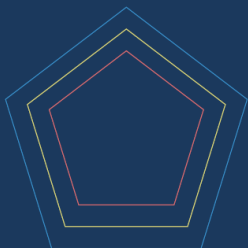
Por qué teñen maior risco?

- Factores biolóxicos
- Factores condutuais
- Factores estruturais ou contextuais

Poboacións clave (Key population):

- Homes que teñen sexo con outros homes
- Persoas tranxénero
- Persoas que exercen a prostitución
- Persoas que se inxectan drogas
- Persoas en prisión
- Inmigrantes
- Xóvenes

Consolidated guidelines on HIV, viral hepatitis and STI prevention, diagnosis, treatment and care for key populations

Determinantes das ITS

Factores individuais conductuais

- Idade ao inicio das relacións sexuais
- Prácticas sexuais
- Numero de parellas sexuais
- Patróns de parellas sexuais (concurrentes, seriadas)
- Consumo de drogas
- Chemsex
- Uso de aplicacións de contactos
- Uso de preservativo
- Adherencia aos tratamentos

Factores sociais

- Factores socioeconómicos
- Discriminación/Estigma
- Acceso aos servizos sanitarios

Prevención

1. Educación y promoción de la salud sexual

- Información veraz y accesible
- En positivo: autocuidado y la toma de decisiones informadas.
- Desestigmatización

2. Prácticas sexuales seguras

- Uso correcto y sistemático del preservativo y otras barreras
- Evitar compartir objetos sexuales o limpiarlos adecuadamente
- Lubricantes a base de agua o silicona (nunca con base de aceite, que dañan el látex).

3. Vacunación

5. Prevención biomédica

- Profilaxis preexposición (PrEP) frente al VIH
- Profilaxis postexposición (PEP): <72 h
- Tratamiento adecuado de ITS detectadas y notificación/contacto de parejas para evitar reinfecciones.

4. Cribado y diagnóstico precoz

6. Prevención comunitaria y estructural

- Acceso universal a servicios de salud sexual inclusivos, anónimos y sin discriminación.
- Programas de reducción de daños (intercambio de jeringuillas, tratamiento de adicciones).
- Intervenciones en educación sexual escolar basadas en evidencia.
- Estrategias dirigidas a poblaciones clave: jóvenes, HSH, migrantes, trabajadoras sexuales, etc.

Vacinación ITS

Calendario de inmunización

ao longo de toda a vida actualización 15 de abril de 2024

PROGRAMA GALEGO DE VACINACIÓN

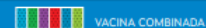
VACINACIÓN	IDADE															
	PRENATAL	0 MESES	2 MESES	4 MESES	6 MESES	11 MESES	12 MESES	15 MESES	3 ANOS	6 ANOS	12 ANOS	14 ANOS	15-19 ANOS	20-64 ANOS	65 ANOS	80 ANOS
VIRUS RESPIRATORIO SINCITIAL (VRS)		AcVRS (de 0 a 6 meses) ⁽¹⁾														
ROTAVIRUS			RV ⁽²⁾	RV ⁽²⁾												
DIFTERIA-TÉTANO E TOSE FERINA	dTpa		DTPa	DTPa		DTPa				DTPa		Td	Td	Td		
POLIOMIELITE			VPI	VPI		VPI				VPI						
HAEMOPHILUS INFLUENZAE B			Hib	Hib		Hib										
HEPATITE B			HB ⁽³⁾	HB		HB	HB									
ENFERMIDADE MENINGOCÓCICA			MenB	MenB			MenB				MenACWY	MenACWY				
SARAMPELO-RUBÉOLA E PAROTIDITE							TV		TV	TV						
VARICELA								VVZ	VVZ	VVZ						
VIRUS DO PAPILOMA HUMANO											VPH	VPH				
ENFERMIDADE PNEUMOCÓCICA			VNC	VNC	VNC	VNC									VNC	
HERPES ZÓSTER															HZ ⁽⁵⁾	HZ ⁽⁵⁾
GRIFE	Gripe				Gripe (6 meses a 59 meses)										Gripe (60 anos en diante)	

ADMINISTRACIÓN SISTEMÁTICA

ADMINISTRACIÓN EN PERSOAS SUSCEPTIBLES OU NON VACINADAS CON ANTERIORIDADE

VACINA COMBINADA

(1) Vacinación durante a tempada de VRS (ver instrución específica). (2) En nados a partir do 1 de agosto de 2023. (3) Vacínase con pauta 0, 2, 4 e 11 meses (4 doses) os fillos de nai portadora ou con cribado descoñecido de hepatite B durante o embarazo. (4) En nados a partir do 1 de xuño de 2023. (5) En nados a partir do 1 de xaneiro de 1958. (6) En nados a partir do 1 de xaneiro de 1943.

Vacinación ITS

VPH

CALENDARIO

- Aos 12 anos.
- Recaptación nenas (1994) e nenos (2004)

RISCO

- Ata os 45 anos: HSH, prostitución, VIH, sínd WHIM, Transplante de órgano sólido e de proxenitores hematopoiéticos
- Calquera idea: excisión de colo uterino

HEPATITE A

RISCO

- Enfermidade hepática crónica e alcoholismo crónico
- Transplantados ou en espera de transplante
- Infección por VIH
- Risco de exposición (drogas inxección, condutas sexuais de risco –prostitución, HSH–, viaxeiros)

MPOX

RISCO

- POSTEXP
 - Contactos estreitos de casos
- PREEXP
 - Condutas sexuais de risco
 - Risco ocupacional
 - Viaxeiros

GONOCOCO

RISCO

- Diagnóstico recente (12m) de ITS
- Antecedentes de 2 ITS nos últimos 5 anos
- Sospeita de gonococia
- Condutas de risco (PreP ou PEP VIH, múltiples parellas sen protección, chemsex, prostitución)

HEPATITE B

CALENDARIO

- Aos 2, 4 e 11 meses.

RISCO

Non vacinas vivas atenuadas (varicela, triple vírica, tetra vírica, febre amarela)

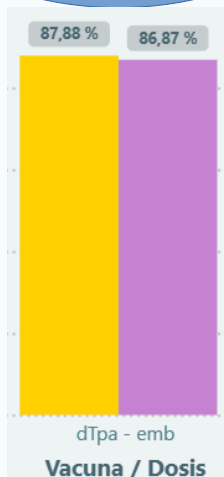

Outras vacinacións importantes

Embarazo

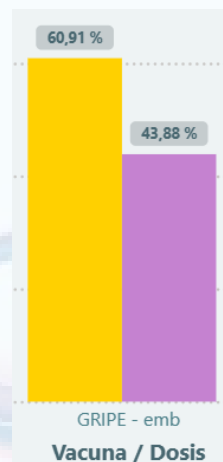
dTpa

difteria, tétanos y tos ferina

GRYPE

TAMBIÉN EN PUERPERIO

COVID

Campaña desde 3 de noviembre

2024

Cribados

UR ENCIAS
VIH IA

Estrategia para la eliminación de la
hepatitis C como problema de salud
pública en Galicia

Consulta preconcepcional e de
atención ao embarazo normal
Proceso asistencial

VIH

Hepatite B

Hepatite C

Cribados

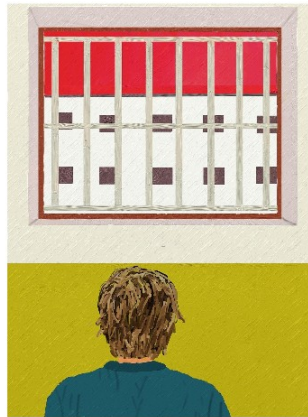
Y en qué seguimos trabajando ...

DIAGNÓSTICO PRECOZ

Pruebas rápidas y cribado de ITS

Zonas de ocio

Prisiones

Salud mental

Gracias

por vuestra dedicación,
esfuerzo y compromiso en
cada jornada.